SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3253

SPRAWOZDANIE
KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

o poselskim projekcie uchwały w sprawie upamiętnienia 100 rocznicy śmierci Antoniego Abrahama (druk nr 3198)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierowała w dniu 9 maja 2023 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 23 maja 2023 r.

Sprawozdawca

(-) Piotr Adamowicz

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Babinetz

Projekt

UCHWAŁA

SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia…2023 r.

w sprawie upamiętnienia Antoniego Abrahama w 100. rocznicę śmierci

23 czerwca 2023 roku przypada 100. rocznica śmierci Antoniego Abrahama, działacza społecznego, ludowego korespondenta polskiej prasy, niezłomnego, wytrwałego orędownika polskości Kaszubów, nazywanego „Królem Kaszubów".

Urodził się w Zdradzie, w gminie Puck 19 grudnia 1869 roku. Przez całe życie pozostał wierny Ojczyźnie – Polsce. Sprzeciwiał się zaborcom, za co był wielokrotnie aresztowany, sądzony i więziony. Nie zważając na represje, tworzył polskie organizacje, wzywał Kaszubów, by nie mając polskiej publicznej oświaty, prowadzili polską samoedukację, walczył o prawo do swobodnego posługiwania się językiem polskim. Przejawem walki o to prawo były między innymi strajki szkolne na Pomorzu i Kaszubach w latach 1906–1907. Z udokumentowanych przekazów wynika, że strajki były zorganizowane w 168 szkołach. Ich skala była zaskoczeniem, uświadomiła wszystkim, że Kaszubi – wbrew oczekiwaniom zaborcy – opowiadają się za polskością.

Antoni Abraham niestrudzenie prowadził polską działalność uświadamiającą wśród mieszkańców Pomorza. W1914 roku na łamach „Gazety Gdańskiej" napisał: „Nam nie płakać i rozpaczać, ale bronić mężnie praw swoich potrzeba".

Na konferencji pokojowej w Wersalu pod Paryżem wspólnie z Tomaszem Rogalą z Kościerzyny w imieniu wszystkich Pomorzan i Kaszubów upominał się o przyłączenie Pomorza i Kaszub do Polski. Ukoronowaniem jego starań w obronie polskości tych ziem było uroczyste powitanie generała Józefa Hallera wraz z Błękitną Armią 10 lutego 1920 roku w Pucku, gdzie dokonano aktu zaślubin Polski z morzem.

W 1923 roku wraz z wójtem Janem Radtke witał w Gdyni ówczesnego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Stanisława Wojciechowskiego w czasie uroczystości oddania do użytku Tymczasowego Portu Wojennego i Schroniska dla Rybaków.

Antoni Abraham pochowany został zgodnie z życzeniem na cmentarzu w Gdyni-Oksywiu. W ten sposób wypełniło się jego pragnienie: „Tu chciałbym spocząć i strzec nawet po śmierci tej bramy Polski na szeroki świat".

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje cześć i hołd Antoniemu Abrahamowi – wiernemu Synowi Ziemi Kaszubskiej, niezłomnemu orędownikowi jej polskości.